

מאיר רפלד

נתיבי מאיר

אסופת מאמרים

מרכז שפירא תשע"ג

מביא לדפוס: אהרן ארנר

יוצא לאור בסיוע

המרכז לחקר התושבע"פ

על שם א"מ נפתל ורעייתו חסיה לבית יפה, אוניברסיטת בר אילן

בעטיפת הספר: שיערי ספרים עבריים המשקפים את נתיבי החיבור

כל הזכויות שמורות

הפצה: שלם, ירושלים

טל' 02-5380195

נדפס בישראל

ירושלים תשע"ג

תוכן העניינים

ה	הקדמה – מאיר רפלד
ז	פתח דבר – דניאל שפרבר

נתיב פרשנות המקרא

1	לפרשנות פירוש רש"י – בין ראשונים ומאוחרים (דוגמה אחת)
16	דמותו של קין בעיני רש"י ורמב"ן: משהו על דרכו של רש"י בפירושו לתורה
30	'והרבה מקראות מסורסות יש בכתוב': עיון בפרשנותו של רמב"ן
43	על האומרה 'מעשה אבות סימן לבנים'
45	לפרשנותה של התיבה 'אז' במקרא על פי חיבור פולמוסי מהמאה ה־19

נתיב תפילה ומועדים

53	עשרת הדיברות בתפילה: מסורת, הלכה וקבלה
62	סידור הנאו שפ"ח וספיחיו (בהשתתפות יוסף תבורי)
80	לפרשת הסתירות בסוגיית הפטרת מנחה בשבת ועמדתם של חכמי פרוכנס
89	'ועקידת יצחק לזרעו [] היום ברחמים תזכור'
105	'והשיאנו' בראש השנה: גלגולים ונוהגים
141	משתה, שמחה וסעודת מצוה בחנוכה
158	הנוסחאות השונות של ברכת נר חנוכה
167	משהו על גרסת השאלות בנושא נס חנוכה
168	תענית אסתר ועשרה בטבת שחלו להיות בערב שבת
185	'ונוהגים באשכנז להרבות בו (בט"ו בשבט) במיני פירות'
190	'עד דלא ידע': השכרות בפורים – מקורות, פרשנות ונוהגים
210	משלוח מנות בפורים: גלגולי נוסח ונוהגים
225	חמץ ומצה במוצאי אחרון של פסח: בין מנהג אשכנז למנהג הגר"א
228	סר פחד השבועות: על עמדת דורשי ציון בעת החדשה ביחס לשלוש השבועות
233	מסביב לחוברת אחת שנדפסה בג'רבה: על הפטרת השבת שלפני תשעה באב
241	עיון בגלגוליו של נוסח: 'מערי יהודה ומחוצות ירושלים'
247	מרכיבים ומורכבות בתפילות ה'זכור': 'אשכנז' בצפון איטליה
250	לדרכו המתודולוגית של הרב יוסף צובירי בסידורו 'כנסת הגדולה'

נתיב פולין וחכמיה

259	ר' יצחק קלויבר: הנהגותיו, מורשתו ומסביב להן
282	המהרש"ל וסמכותם של ספרי קיצור הלכתיים: עיון במבנה הספר 'ים של שלמה'
293	על מעט שקיעין קבליים במשנתו ההלכתית של המהרש"ל
312	על מסורת לימוד אחת – של המהרש"ל?
320	על אחד מנוהגי בית הכנסת של המהרש"ל: החשש לפגמו של כהן
327	שיריים משולחן ליל הסדר של המהרש"ל
330	שני מהרש"ל שהיו בלובלין ובלבוב
332	על המהרש"ל ורבנותו בלבוב
335	'וגבא טורא בינינו': בין המהרש"ל לרמ"א
338	מעולמו של הרמ"א: חופה וקידושין בליל שבת
341	הזיקה שבין הרמ"א לר' שלום שכנא
344	חילופין – כמוצא למפגשם של חכמי פולין והבית יוסף
349	איטליה-אשכנז והמהרי"ק
351	'אשכנז' במזרח: 'הלכתא כבתראי' בתקופת מרן וסמוך לה
369	עוד בענין חידת ר' ליבא מלובלין ומסביב לה

נתיב סופרים וספרים

377	גילגולה ההלכתי המפותל של מימרה רדופה: 'טוב שבגויים הרוג'
388	עוללות מבית מדרשו של הרמב"ם
392	פלפול, צנזורה והשכלה: לקורותיה של פרשנות אחת לסוגיית תנורו של עכנאי
404	משהו על המילונאות התלמודית (בהשתתפות יוסף תבורי)
418	'פלוני אלמוני שמו' (רות רבה פ"ז): על כיסוי השם – ממגילת רות לספרות הרבנית
428	על פליטת סופרים
433	'חמש פעמים גפן שבחומש'
435	אוי לצדיק ואוי לשכניו: שבעים שנה לפטירת הראי"ה קוק זצ"ל
437	שמיטה בזמן הזה: בין 'קמאי' ל'בתראי'
448	השלמות ותיקונים
451	מקום פרסומם הראשון של המאמרים
454	מפתח